

Remissyttrande, förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026 – 2037 (LI2025/01587)

Sammanfattning

Mullsjö kommun välkomnar möjligheten att yttra sig över Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037. Kommunen ser positivt på att stora resurser tillförs för drift, underhåll och bärighet inom det statliga vägnätet. Samtidigt konstaterar kommunen med oro att den planerade vägsträckan mellan Mullsjö–Slättäng på riksväg 26 har minskats i förslaget till endast delen Mullsjö–Mon, vilket innebär att åtgärden halverats jämfört med tidigare planeringsunderlag, och utfört planeringsarbete inte tas tillvara. Kommunen vill även framhålla behovet av samordning med övriga väg- och infrastrukturprojekt i regionen under samma tidsperiod för att säkerställa en fungerande helhet, speciellt kopplingen för väg 185 till den förväntade motorvägen Jönköping - Ulricehamn.

Bakgrund

Riksväg 26 är en viktig transportlänk genom Mullsjö kommun och utgör en del av ett större regionalt stråk mellan Jönköping–Mariestad. Sträckan används både för pendling, godstransporter och regional tillgänglighet, och har sedan länge identifierats som en väg med trafiksäkerhetsbrister och begränsad framkomlighet. Den strategiska kopplingen mellan Skaraborg Logistic Center (SLC) i Falköping och Logistiknavet i Jönköping runt E4:an, innebär att gods till och från Göteborgs hamn som hanteras i Jönköping att väg 47 möjliggör med sitt läge en viktig länk i en elektrifierad transportkedja mellan Jönköping och Göteborgs hamn.

Trafikmätningen som ligger till grund för utbyggnad av riksväg 26 och 47 är innan den ökande trafiken som SLC medförde efter att den startade 2023.

I Trafikverkets nu remitterade plan (2026–2037) anges endast objektet riksväg 26 Mullsjö–Slättäng, delen Mullsjö–Mon med en beräknad kostnad på cirka 375–411 miljoner kronor. Den norra delen av sträckan mot Slättängskorset omfattas inte längre av planförslaget, vilket innebär att åtgärden inte längre löser de samlade problem som tidigare identifierats i åtgärdsvalsstudier och regional planering.

Väg 185 mellan Bottnaryd och Mullsjö, blir också en viktig länk då den förväntade motorvägen mellan Jönköping och Ulricehamn blir ytterligare en viktig del i transportlänken i denna del av Sverige. Då dessa vägar (Lv 185, rv 40 samt rv 47) passerar regionala gränser behöver den

strategiska helheten för landet beaktas då gods och personflöden inte tar hänsyn till de administrativa gränserna som olika regionala indelningar av Sverige.

Kommunens synpunkter

Halverad sträckning riksväg 26 Mullsjö–Slättäng

Mullsjö kommun anser att den föreslagna begränsningen av åtgärden till endast delen Mullsjö–Mon är olycklig. Den kvarvarande delen av sträckan mot Slättängskorset har fortsatt brister i standard, kapacitet och trafiksäkerhet, vilket innebär att de fulla nyttorna av investeringen inte kan realiseras.

Kommunen menar att projektet bör återställas till sin ursprungliga omfattning för att ge en sammanhållen och långsiktigt hållbar lösning för hela sträckan, samt tillvarata den vägplan som är framtagen och bekostad.

Sträckan Mullsjö – Slättäng är också en viktig del i att slutföra förbindelsen mellan Göteborgs Hamns omlastning i Falköping för att koppla såväl industrin i närområdet som logistiknavet som finns i Jönköping. Att nu avbryta en del av denna viktiga länk, försvårar för strategisk optimering, inte minst med elektriska transporter, och på sikt även med autonoma fordon.

Samordning med samtidiga projekt i regionen

Flera större infrastrukturåtgärder i Jönköpingsregionen planeras inom samma tidsram – exempelvis:

1. Riksväg 26 Hedenstorp–Månseryd,
2. E4 Trafikplats Ekhagen,
3. Riksväg 26/40 Trafikplats Hedenstorp, samt
4. E4 Trafikplats Ljungarum (genomgående körfält).

Mullsjö kommun betonar att dessa projekt måste samordnas med åtgärden på riksväg 26 Mullsjö–Slättäng för att minimera trafikstörningar, optimera nyttan och säkerställa en fungerande regional transportkedja mellan Jönköping och norra länsdelen.

Kommunen uppmanar Trafikverket att beakta detta vid tidsplanering, upphandling och projektering

Lokal samverkan och planeringsdialog

Kommunen önskar delta aktivt i det fortsatta planeringsarbetet för åtgärder inom riksväg 26/47, särskilt vad gäller utformning, etappindelning och trafiklösningar under byggtid. Lokal kännedom

och samordning med kommunal planering är en förutsättning för att skapa en trafiksäker, hållbar och väl integrerad lösning.

Behov av helhetsbedömning av regionala stråk

Mullsjö kommun vill framhålla vikten av att Trafikverket genomför en samlad helhetsbedömning av hela vägstråket riksväg 47 mellan Slättäng och Falköping, samt av riksväg 40, sträckan Jönköping–Ulricehamn. Dessa vägsträckor har avgörande betydelse för regionens pendlingsflöden, näringslivets transporter och tillgång till arbetsmarknad, och bör därför analyseras i ett sammanhang för att identifiera behov, kapacitet och åtgärdsprioriteringar ur ett systemperspektiv, inte minst med den strategiska kopplingen till Göteborgs Hamn som möjliggöra klimatsmarta transporter, för att göra hela transportkedjan med hållbar. Det är också viktigt att den ökade trafik som SLC i Falköping innebär tillsammans med den stora utvidgning av logistikcentret söder om Jönköping är en del i beslutsunderlagen för planeringen av de regionala stråken.

Prioritering av ÅVS Falköping–Slättäng

Kommunen vill särskilt betona vikten av att prioritera en Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för sträckan Falköping–Slättäng. En sådan studie är nödvändig för att identifiera brister, analysera framtida behov och ta fram kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara åtgärder. ÅVS:en utgör ett centralt kunskapsunderlag för kommande investeringar och för att säkerställa en funktionell och sammanhängande regional väginfrastruktur.

Prioritering av riksväg 40 till motorvägsstandard

Det är av stor betydelse att riksväg 40 mellan Ulricehamn och Jönköping prioriteras för utbyggnad till motorvägsstandard. Sträckan utgör en huvudförbindelse för både regional och nationell trafik samt för tunga transporter. Den ökande trafikbelastningen gör att kapacitet, trafiksäkerhet och framkomlighet behöver förstärkas för att säkerställa ett robust och effektivt transportsystem.

Utbyggnadsbehov på väg 185

Kommunen vill även framhålla behovet av att ge väg 185 en tydlig prioritet för kapacitets- och standardhöjande åtgärder. Sträckan har en viktig koppling till flera regionala transportflöden och behöver utvecklas för att möta ökade trafikvolym, förbättra trafiksäkerheten och stärka den regionala tillgängligheten. Inte minst som en viktig koppling mellan riksväg 40 som motorväg och till riksväg 26/47 vidare till såväl Falköping och Skaraborg Logistic Center som övriga delar i Skaraborg.

En helhetlig analys av dessa stråk skulle möjliggöra mer effektiv planering, tydligare prioriteringar och en robust regional hållbar infrastruktur som är framtidssäkrad för såväl elektrisk som autonom trafik.

Samlad bedömning och förslag

Mullsjö kommun anser att:

1. Riksväg 26 Mullsjö–Slättäng bör genomföras i sin helhet, inte endast delen Mullsjö–Mon.
2. Samordning mellan samtidiga projekt i regionen måste beaktas för att säkerställa ett robust och effektivt transportsystem.
3. Kommunen ska involveras i fortsatt planeringsarbete för att bidra med lokal kunskap och planeringsunderlag.
4. En Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för sträckan Falköping–Slättäng bör prioriteras och genomföras skyndsamt.

Avslutning

Mullsjö kommun ser fram emot fortsatt dialog med Trafikverket och Regeringskansliet i det fortsatta arbetet med den nationella planen och de regionala genomförandefrågorna.

Kommunen står till förfogande för vidare samråd och detaljerade avstämningar kring riksväg 26/47 och angränsande projekt.

För Mullsjö kommun,

Per Högberg
Kommunstyrelsens ordförande